

Hoofdstuk 3 - War on gold

"Policy makers are finding it tempting to pursue 'financial repression' -- suppressing market prices that they don't like"

Kevin M. Warsh (oud-Fed bankier)

Intro

De laatste honderd jaar is er in toenemende mate en met succes geprobeerd om goud vrijwel geheel uit de monetaire wereld te verbannen. Deze strijd van (centrale) bankiers tegen goud is inmiddels bijna een eeuw oud.¹ Het begon met het opheffen van de goudstandaard in veel Europese landen na de start van de Eerste Wereldoorlog en eindigde van de gouddekking van de Zwitserse franc in 1996. Het IMF eist namelijk dat landen slechts kunnen toetreden als ze hun munt van goud hebben ontkoppeld. Na het loskoppelen van goud en geld konden centrale banken, op initiatief van de VS, veel van hun enorme goudvoorraden dumpen. De VS wil het in 1944 geïntroduceerd dollarsysteem zo lang mogelijk laten voortbestaan en heeft er daardoor alle belang bij de 'vlucht naar goud' tegen te werken. Met het verkopen van goud konden bankiers de prijs onder druk zetten om zo beleggers het idee te geven dat ze hun geld beter in (Amerikaanse) aandelen of obligaties konden investeren. Een centrale bank met overvloedige cash moest maar dollars als reserves aan houden. Door de ont koppeling van goud en geld ontstond bovendien de mogelijkheid van extra geldcreatie. Hierdoor kon een ongekeerde kredietbonanza van start gaan. Met het opbouwen van een ongekeerde grote schuldenberg kon vrijwel iedereen (op papier) veel rijker worden. Maar sinds het uitbreken van de kredietcrisis is dit feest voorbij. Tijdens een lezing in Amsterdam (2010) vertelde een belangrijke ex-Fed bankier openhartig dat de dollar zijn status als wereldreserve munt onherroepelijk zal verliezen. Oud president van de Wereldbank Robert Zoellick deed in hetzelfde jaar een oproep om over een alternatief voor de dollar na te denken². Hij kwam met het voorstel om goud als referentiepunt te gaan gebruiken om het huidige falende financiële systeem te hervormen. Het is de

¹ Niet voor niets was de titel van een boek over deze strijd, van de Zwitserse oud-bankier Ferdinand Lips, *Goldwars*. Hij borduurde hiermee voort op het baanbrekende boek uit 1976 *War on Gold* van de bekende Amerikaanse onderzoeker Antony Sutton.

Het was het eerste boek van deze onderzoeker van het Hoover Institute die een tweedelige studie uitvoerde naar de Federal Reserve en de manipulatie van het financiële systeem.

² <http://www.ft.com/cms/s/0/5bb39488-ea99-11df-b28d-00144feab49a.html#axzz15e8TR2jZ> The G20 must look beyond Bretton Woods 2.

zoveelste bevestiging dat de dagen van de dollar als wereldreservemunt geteld zijn en verklaart waarom goud een ongekeerde revival meemaakt. Het is alleen de bedoeling dat u dat niet door krijgt en er zeker niet van gaat profiteren voordat de nieuwe orde een feit is.

24 Wanneer begon dit dollarsysteem?

Tijdens de Conferentie van Jalta (Oekraïne) van 4 tot 11 februari 1945, vlak voor het einde van de Tweede Wereldoorlog, kwamen de drie geallieerde leiders Stalin, Churchill en Roosevelt bijeen. Doel van deze conferentie was het bespreken en organiseren van de situatie die na de oorlog zou ontstaan. Hoewel er uiteindelijk weinig concrete afspraken werden gemaakt heeft de conferentie wel grote gevolgen gehad voor de politieke verhoudingen van vandaag de dag. Zo werd bijvoorbeeld de basis voor de Verenigde Naties gelegd.

Een jaar voor de Conferentie van Jalta werd echter de basis voor ons huidige financiële systeem gelegd tijdens de veel minder bekende Bretton Woods Conferentie.³

Met de overwinning op de Duitsers op zak zagen de Amerikanen een geweldige mogelijkheid om de financieel-economische situatie in de wereld naar eigen hand te zetten. Bovendien hadden zij hierdoor het merendeel van de wereldgoudvoorraad in handen.

Er lagen twee plannen op tafel voor een nieuwe wereldmunt. De economen John Maynard Keynes en Ernst Friedrich Schumacher stelden voor in de internationale handel een nieuwe supranationale rekeneenheid, de Bancor, in het leven te roepen. De Britse 'pound sterling' was tot de Eerste Wereldoorlog de wereldreservemunt geweest maar sinds 1915 erg verzwakt. Hierdoor was de dollar steeds belangrijker geworden en de Amerikanen zagen nu hun kans schoon om hun munteenheid naar voren te schuiven, in plaats van de Bancor.

Tot 1940 was de Amerikaanse economie vooral naar binnen gekeerd, nu wilden Amerikaanse bedrijven gaan profiteren van nieuwe buitenlandse markten. Met de invoering van de Bancor zou geen enkel land echter een voorkeurspositie hebben en dit was natuurlijk totaal niet in het belang van de VS. Het land

³ Het was in de Verenigde Staten vanaf 1933 verboden om privé goud te bezitten, dit nam de overheid dan ook in, wat de goudvoorraad aanzienlijk vergrootte. Daarnaast werden betalingen door onder andere het Verenigd Koninkrijk in de Tweede Wereld oorlog in goud gedaan. Dit samen zorgde ervoor dat de VS aan het einde van de Tweede Wereld Oorlog bijna 2/3 van alle goudreserves ter wereld tot beschikking had.

zette op alles om de rest van de wereld achter hun grote plannen voor de dollar te scharen, en niet tevergeefs. Met de dollar als wereldreservemunt zouden alle grondstoffen in dollars moeten worden verhandeld, waardoor alle landen dus dollars zouden moeten kopen om deze te kunnen betalen. Amerika zou alleen de geldpers hoeven te laten draaien om aan de permanente vraag naar dollars te kunnen voldoen. Een belangrijk voordeel voor de Amerikanen is dat men handelstekorten (meer import dan export) oneindig kan financieren door simpelweg nieuwe dollars bij te drukken. Andere landen hebben daarentegen een handelsoverschot nodig (meer export dan import) om hun economieën niet in gevaar te brengen.⁴

25 Zolang dit dollarsysteem domineert hebben de VS dus de macht?

Het is voor de Amerikanen van cruciaal belang dat het dollarsysteem in zijn huidige vorm zolang mogelijk blijft voortbestaan. Bijna alles lijkt geoorloofd om dit doel te bereiken. Landen die de VS daarbij tegenwerken, door bijvoorbeeld de olie in een ander munt af te willen rekenen, kunnen rekenen op verregaande tegenwerking (Venezuela, Iran) of zelfs uitschakeling (Irak, Libië). Volgens klokkenluiders als John 'The Economic Hitman' Perkins heeft deze instelling van de Amerikanen zelfs een aantal Latijns-Amerikaanse leiders het leven gekost.⁵ Volgens Perkins hebben vooral het IMF en de Wereldbank, die tegelijkertijd in 1944 werden opgericht, zich de afgelopen tientallen jaren ingezet om Amerikaanse belangen te dienen.

De onhoudbare groei van de Amerikaanse staatsschuld en het feit dat het land ervoor heeft gekozen de geldpers steeds harder te laten draaien maken een voortzetting van het dollarsysteem op de langere termijn echter onmogelijk. Steeds meer landen hebben kritiek om Amerika's monopoliepositie in de wereldeconomie. Zelfs Rabo's chef-econoom Wim Boonstra wees al in 2005 op het naderende einde van de dollar als anker voor het wereldwijde financiële systeem.⁶

Nu gaan er zelfs geluiden op om de Bancor-plannen uit 1944 weer van stal te halen. In een toespraak in 2009 noemde gouverneur Xiaochuan Keynes van de

⁴ Costabile L. (2010), "The International Circuit of Key Currencies and the Global Crisis: Is there Scope for Reform?" PERI Working paper series, number 220, 4-10.

⁵ <http://www.guardian.co.uk/books/2006/jan/28/usa.politics>

⁶ Leven na de dollarstandaard (2005), Wim Boonstra

Chinese Centrale Bank Bancor-plannen 'voorstrevend'⁷. Steeds meer landen lijken bovendien warm te draaien voor het idee om de Special Drawing Rights (SDR's) als nieuwe wereldwijde reservemunt te gaan gebruiken. Deze SDR's, die bestaan sinds 1969 kunnen het beste worden beschreven als een vorm van IMF-geld. Deze kunnen relatief eenvoudig worden ingezet als nieuwe wereldreservemunt en afrekenenheid voor internationale transacties. De Chinese bankier pleitte in eerdergenoemde toespraak voor een nieuwe wereldwijde reservemunt aangezien de belangen van de V.S. en die van andere landen vaak niet overeenkomen. Een dergelijke analyse is ook te vinden in het rapport van de Verenigde Naties, 'Experts op de hervormingen van het internationale monetaire en financiële stelsel'⁸ waarin ondermeer wordt gesproken over de mogelijkheden voor 'a new Global Reserve System'. In een studie van het IMF uit 2010⁹ wordt ingegaan op de verschillende mogelijkheden voor een volgende fase van het financiële systeem, zonder de dollar als anker.

26 Waarom accepteerden we het dollarsysteem in 1944 eigenlijk?

Vooraf de Fransen protesteerden in 1944 (en nog lang daarna) tegen de invoering van het dollarsysteem en de enorme voordelen die het voor de VS had. Generaal de Gaulle en zijn adviseur Jacques Rueff zagen als geen ander in dat de rest van de wereld de tekorten van de Verenigde Staten moest gaan financieren door staatsobligaties te kopen. Rueff riep meer dan eens: 'Amerika is als een gefortuneerde klant die voortdurend het geld terugkrijgt van zijn kleermaker dat hij net voor een pak heeft betaald.'¹⁰

Europa eiste daarom van Amerika dat de dollars altijd konden worden omgeruild voor goud. De dollar moest 'As good as gold' zijn. In Bretton Woods was afgesproken dat landen overtollige dollars altijd bij de Amerikanen konden omruilen tegen een vaste wisselkoers van \$35 voor een ounce goud. Hierdoor zou de VS geremd worden om teveel schulden op te bouwen. De VS gingen mokkend akkoord en hoopten dat andere landen deze afspraak snel zouden vergeten. In de jaren vijftig ging alles goed. De VS had West-Europa met het Marshallplan, dat tevens de opbouw van de CIA

⁷ Xiaochuan, Zhou (2009). "Reform the International Monetary System" (PDF). *BIS Review*. Bank of International Settlements. <http://www.bis.org/review/r090402c.pdf>.

⁸ Experts of the President of the General Assembly on reforms of the international monetary and financial system, 20.3.2009. <http://www.un.org/ga/president/63/letters/recommendationExperts200309.pdf>

⁹ Reserve Accumulation and International Monetary Stability, 13.4.2010 <http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2010/041310.pdf>

¹⁰ Metafoor gebruikt door Jacques Rueff om de privilege van de Verenigde Staten in het monetaire systeem te duiden. Jacques Rueff was economisch adviseur van de Franse President in de jaren 60: Charles de Gaulle.

financierde,¹¹ weer op de been gekregen en er ontstond een ongekeerde economische bloeiperiode. In deze jaren hadden de VS financieel en militair de overhand, dat laatste natuurlijk doordat het westen Amerikaanse bescherming zocht uit een angst voor de dreigende communistische onderdrukking.

27 Ondersteunen van de dollar is de kern van strijd tegen goud?

Klopt, maar dat is zeker niet de enige reden. Uit verschillende studies blijkt namelijk dat de hoogte van de goudprijs ook bepalend is voor de rente en inflatieverwachtingen van het grote publiek. Belangrijk, als de inflatie(verwachting) laag blijft zal de rente minder snel oplopen, waardoor het mogelijk is om meer schulden te dragen.

Zoals bekend doen centrale bankiers er alles aan om hun invloed uit te oefenen op de inflatieverwachtingen van het grote publiek. Er gaat geen speech van Fed-baas Bernanke of ECB-collega Draghi voorbij zonder dat deze term voorbij komt. De redenering hierachter laat zich makkelijk raden: wanneer mensen vermoeden dat de inflatie laag blijft handelen ze daar naar en blijft de inflatie vaak ook daadwerkelijk lager. Een studie uit 1988 van econoom, hoogleraar en politicus Lawrence Summers en professor Robert Barsky bevestigde dat overheden de goudprijs manipuleren om zo ook de rente naar hun hand te zetten.¹²

De belangrijkste reden van de strijd tegen goud (en zilver) blijft echter de noodzaak om mensen te laten blijven geloven in de duurzame waarde van het ongedekte papieren geld. Om die reden blijven bankiers ons voorhouden dat goud een slechte belegging is. Volgens hen is goud op zijn best een grondstof voor juwelen en tandtechnici. De bankiers roepen bovendien altijd goud en zilver geen direct rendement zoals rente of dividend opleveren. Wie hier wat langer over nadenkt vindt dat niet onlogisch. Rente zijn dividend zijn immers een vergoeding voor het (faillissement)risico dat je loopt als je je geld uitleent of risicodragend investeert.

Aangezien een investering in fysiek goud en/of zilver geen 'third-party-risk' kent hoeft daar natuurlijk ook geen vergoeding voor betaald te worden. Het enige risico dat een edelmetalaanvesterder loopt is dat het

¹¹ Met de Marshall hulp werd ook op een slimme manier de financiering van de nationale CIA-kantoren in het geheim geregeld. Tien procent van alle Marshallhulp werd voor de opbouw en operaties van de CIA afdelingen in de verschillende landen gebruikt. Zelfs het eigen Congres was hiervan niet op de hoogte (bron: Een spoor van vernieling van T. Weiner)

¹² <http://www.robertbrancel.com/columns/2011/column2209.html>

metaal tijdelijk in waarde daalt. Maar over de afgelopen 2000 jaar is er geen sprake geweest van goudontwaarding, terwijl geld de afgelopen 100 jaar meer dan 95% van haar koopkracht verloor. Een bekend Engels gezegde vertelt dat je 'met een ounce goud altijd een goed pak kunt kopen'. Een ounce goud (ruim 31 gram) noteert op het moment van schrijven \$1600, genoeg voor een Armani- of Zegna-kostuum.

28 Wat wordt bedoelt met Financial Repression?

Dat de strijd op de financiële markten steeds heviger wordt valt steeds meer partijen op. Mohamed El-Erian (PIMCO) erkende onlangs dat er in de VS sprake is van 'financial repression', georganiseerd door de Federal Reserve. In steeds meer markten is de hand van de bankiers aangestuurd door de Amerikaanse centrale bank te herkennen. Of het nu goud of de rente, (door de Fed op 0% gezet), de obligatiemarkten (de Fed koopt 2/3 van alle Amerikaanse staatsobligaties) of de goudmarkt (verkoop van veel 'papiergold') gaat, de Fed is kennelijk bezig om markten naar haar hand te zetten. Steun voor zijn analyse komt uit onverdachte hoek. Ex-Fed gouverneur Warch gaf openlijk toe dat zijn oud-collega's het niet kunnen laten om markten, die ze niet willen zien oplopen, te onderdrukken. Het is een bevestiging van de wanhopige pogingen van de heersende financiële en politieke elite om de huidige status quo te handhaven. Sinds begin 2003 bestaat er bovendien een afspraak tussen Japan en de VS om samen financiële markten te ondersteunen. Ook de autoriteiten in Hong Kong hebben toegegeven dat ze tijdens de Aziëcrisis van 1998 de beurs van Hong Kong hebben ondersteund. Uit een begin 2007 gepubliceerd rapport blijkt dat maar liefst 7% van de centrale banken ooit aandelen heeft opgekocht.

29 Er is dus sprake van een oorlog tegen goud?

Tussen 1925 en 1931 vervalste de Fed al gegevens over de goudbezittingen van de Bank of England om rentestanden te kunnen beïnvloeden.¹³ Maar de strijd intensiverde in de jaren zestig toen het vertrouwen in de dollar snel begon af te nemen. Opeenvolgende conflicten over de Berlijnse muur, de Sovjetraketten op Cuba en de situatie in Vietnam leidden tot hoog oplopende spanningen en Amerikaans begrotingstekorten. Deze werden gefinancierd door steeds meer staatsobligaties te verkopen. Hierdoor kwamen er steeds meer dollars in omloop. Andere landen begonnen zich zorgen te maken over de

¹³ <http://www.gata.org/node/8327>

waarde van hun dollarreserves. Om deze te beschermen, besloten ze tot het aankopen van datgene waarvan ze zeker wisten dat het een waarde vaste investering zou zijn: goud. Ze hielden Amerika ook aan haar belofte uit 1944 en ruilden op grote schaal dollars om voor goud. Ook Jelle Zijlstra van onze eigen DNB eiste veel goud op. Een memorandum van de CIA uit december 1968 beschreef dat het voor de Amerikanen van het grootste belang was om de dollar sterk te houden en dat een uitstroom van goud uit de kluizen van Fort Knox tegen elke prijs moest worden voorkomen.¹⁴

Dat Amerika zich hierover grote zorgen maakte blijkt uit een opmerkelijk memorandum (1961) dat onlangs boven water kwam. Onder de titel 'U.S. Foreign Exchange Operations: Needs and Methods' vinden we een gedetailleerd plan om door middel van structurele interventies valuta- en goudmarkten zo te bewerken dat de dollar ondersteund kon worden.¹⁵ Het probleem was namelijk dat er naast de vaste prijs van \$35 per ounce goud ook vrije goudmarkt bestond. Het was voor de Amerikanen van groot belang op deze markt zodanig te 'managen' dat de goudprijs gelijk of lager was dan de \$35 die de Amerikanen boden, anders zou men dollars in kunnen ruilen voor goud en die op de vrije goudmarkt verkopen. Daarmee zou het vertrouwen in de dollar afnemen.

30 Wat wordt bedoeld met de 'London Gold Pool'?

Samen met een zeven Europese landen, waaronder Nederland, richtte de VS in 1961 en in het diepste geheim de 'London Gold Pool' op. Dit samenwerkingsverband was erop gericht de stijging van de goudprijs te voorkomen door grote hoeveelheden goud, afkomstig uit centrale bankvoorraden, te verkopen. Door gezamenlijk gecoördineerd goud te verkopen, probeerden ze de marktprijs van goud op 35 dollar per ounce te houden. Tijdens geheime vergaderingen van de bankpresidenten bij de Bank of International Settlements (BIS) in Basel werd afgesproken dat er een pot (pool) van in totaal \$270 miljoen aan goud beschikbaar zou worden gesteld door de deelnemende landen. Nederland moest voor 10 miljoen goud beschikbaar stellen (circa tien ton goud).¹⁶

¹⁴ <http://www.zerohedge.com/article/cia-chimes-gold-control-highlights-hist>

¹⁵ http://fraser.stlouisfed.org/docs/historical/martin/23_06_19610405.pdf

¹⁶ Ferdinand Lips, *Goldwars*, 2002

Omvang en herkomst London Gold Pool

VS	\$135mln
Duitsland	\$ 30mln
Engeland	\$ 25mln
Italië	\$ 25mln
Frankrijk	\$ 25mln
Zwitserland	\$ 10mln
Nederland	\$ 10mln
België	\$ 10mln
Totaal	\$270mln

De aangesloten landen moesten ook verklaren zelf geen goud van bijvoorbeeld Rusland of Zuid-Afrika te kopen. Geheel in BIS-traditie werden deze afspraken niet op papier gezet om van geheimhouding verzekerd te zijn.¹⁷ Net als in recente jaren werd goud voornamelijk op de markt gedumpt in tijden van crisis wanneer beleggers naar goud wilden vluchten. Zo werd tijdens de Cubacrisis in 1962 van 22-24 oktober maar liefst voor \$60 miljoen aan goud verkocht.¹⁸

31 Hoe lang bestond deze samenwerking?

In de loop van 2010 werden een aantal voormalige geheime Amerikaanse telexberichten uit 1968 door Wikileaks openbaar gemaakt, waarin werd beschreven welke problemen er waren ontstaan om de goudprijs onder controle te houden. In de telexberichten wordt tot in de kleinste details besproken wat er moest worden gedaan om de goudprijs te kunnen blijven controleren en om investeerders ervan te kunnen blijven overtuigen dat het geen enkele zin had om te speculeren op een stijging van de goudprijs.

Hoofdzak was om het publiek ervan te blijven overtuigen dat centrale banken 'the masters of gold' zouden blijven in de toekomst, zo blijkt uit deze documenten.¹⁹ Zes maanden later viel de Londen Gold Pool uiteen doordat Frankrijk niet langer wilde meewerken. Het door de VS in 1944 ingevoerde dollarsysteem dat zo voordelig voor hen bleek zat de Franse President De

¹⁷ Bekend door de opvallend openhartige biografie, *The Arena of International Finance*, van Charles A. Coombs, in die tijd bij de Fed verantwoordelijk voor de goudtransacties is toch bekend geworden

¹⁸ Ferdinand Lips, *Goldwars, 200*

¹⁹ <http://www.zerohedge.com/article/declassified-state-dept-data-highlights-global-high-level-arrangement-remain-masters-gold>

Gaulle sinds de start al niet lekker. Nu duidelijk was geworden dat de VS de geldpers gebruikten om begrotingstekorten mee aan te vullen besloot Frankrijk om grootschalig goud op te vragen en de onderdrukking van de goudprijs niet langer te steunen. Om haar punt kracht bij te zetten stapte Frankrijk zelfs uit de commandostructuur van de NAVO. Een opvallende stap gezien het Russische gevaar tijdens de Koude Oorlog op dat moment.

Het einde van de London Gold Pool was het startschot van een 'bullmarkt' in goud die ruim 13 jaar zou duren en de prijs liet vertwintigvoudigen. Van 1975 tot 1979 hebben de Amerikanen en het IMF nog geprobeerd de goudprijs omlaag te krijgen door veel baargoud op de markt te brengen. Zonder succes. In 1980 bereikte de goudprijs haar top van \$875 per ounce. Een zelfde beweging nu zou betekenen dat de goudprijs zou uitkomen op \$5000 per ounce, gerekend vanaf de bodem rond \$250 in 1999.

32 Nederland volgde Frankrijk dus in het opeisen van goud?

Na het uiteenvallen van de Gold Pool in 1968 volgde Nederland Frankrijk door begin jaren zeventig voor een miljard dollars aan goud op te vragen. Dit gebeurde natuurlijk zeer tegen de wil van de FED. De voorganger van Alan Greenspan werd zelfs naar het Frederiksplein gestuurd om te proberen DNB president Jelle Zijlstra op andere gedachten te brengen.

In zijn biografie beschrijft Zijlstra dat Volcker hem toevertrouwde dat de wens om opnieuw dollars voor goud in te ruilen niet goed was gevallen in de VS. "You are rocking the boat", zou de oud FED-president Zijlstra toen hebben toegeroepen. Hierop antwoordde Zijlstra gevat; 'Well if this rocks the boat, then the boat is not very solid.' Zijlstra hield voet bij stuk en Nederland ontving het goud.

In de zomer van 1971 weigerde president Richard Nixon om honderden miljoen dollars van de Engelse centrale bank om te wisselen voor goud. Na het getorpedeerde Britse verzoek, vroeg President Nixon advies aan zijn economische adviseurs. Hun oordeel was kort maar krachtig: 'Verbreek de belofte om de dollar ten alle tijden voor goud te kunnen inruilen.' Nixon volgde het advies op en schafte de koppeling van de dollar aan goud af. Technisch gesproken ging Amerika op dat moment failliet aangezien het land niet meer aan de afgesproken verplichtingen kon voldoen. Maar vanwege

uiteenlopende oorzaken accepteren de landen waarmee de VS zaken deden dit gegeven al 25 jaar.²⁰

33 Zijn er nog meer aanwijzingen voor de 'War on Gold'?

In de briefwisseling van de Fed-voorzitter Arthur Frank Burns aan President Gerald Ford uit 1975 wordt gesproken over het belang van het controleren van de goudprijs. De Fed-baas stelt dat door het inzetten van de juiste politieke middelen (lees opvoeren van druk) door het Ministerie van Buitenlandse Zaken, de vrije markt voor goud kan worden bestreden.²¹²² Burns informeerde de president dat er zelfs sprake was van een geheime afspraak tussen de Verenigde Staten en Duitsland in de zestiger jaren waarin de Duitsers hadden beloofd geen goud in de open markt te zullen aanschaffen: 'I have a secret understanding in writing with the Bundesbank, that Germany will not buy gold.'²³ Later werd duidelijk dat de Amerikanen keer op keer dreigden troepen uit Duitsland weg te trekken als de Duitse centrale bank goud zou opvragen of goud zou bijkopen op de vrije markt.²⁴

34 Dus de Fed is de aanvoerder van de 'War on Gold'?

In 2008 verscheen een opvallend boek over de Amerikaanse centrale bank: *Deception and Abuse at the Fed* van auteur Robert D. Auerbach. In dit boek wordt uitvoerig beschreven hoe de Fed het Congres bedroog door te liegen over de afwezigheid van transcripties van de FOMC-vergaderingen. In 1976 was wettelijk bepaald dat alle verslagen van officiële vergaderingen van overheidsorganen openbaar gemaakt dienden te worden. De Fed had het Congres zeventien jaar misleid door te verklaren dat er geen verslagen of audio-opnamen bestonden van de FOMC-bijeenkomsten. Uiteindelijk werd de Amerikaanse centrale bank gedwongen de transcripties te openbaren. Kort daarna gaf voorzitter Alan Greenspan opdracht alle tapes en verslagen te vernietigen.

Maar sinds het einde van de jaren 70 zijn de vergaderingen van de beleidsbepalende comité van de Amerikaanse centrale bank bewaard gebleven.

²⁰ Lips, F. *Gold Wars* (New York 2001) 51-56.

²¹ <http://www.gata.org/files/FedArthurBurnsOnGold-6-03-1975.pdf>

²² Weinig mensen begrijpen hoezeer de wereld van goud (en olie) direct verbonden is met geopolitieke macht. Niet voor niks is "He who owns the gold, makes the rules" een eeuwenoude wijsheid onder machthebbers.

²³ A History of the Federal Reserve, Volume 2 1970-1986

²⁴ Interview met voormalig Bundesbank President Karl Blessing (Der Spiegel, 3 mei 1971, p.82)

Uit de documenten van maart 1978 blijkt dat het manipuleren van de goudprijs ter tafel was gekomen. Tijdens de vergadering werd besproken dat het niet eens nodig was om goud te verkopen om daarmee de prijs omlaag te brengen. Volgens de toenmalige Fed-voorzitter Miller was het voldoende om het bericht naar buiten te brengen dat de Fed de intentie had om goud te verkopen.

Deze vorm van 'expectation-management' is de afgelopen jaren eerder regel dan uitzondering geworden. Keer op keer is door middel van persverklaringen gecommuniceerd dat bijvoorbeeld het IMF er over dacht om goud te gaan verkopen. En keer op keer zagen we de goudprijs vervolgens dalen.²⁵

35 Waarom koos de VS in 1981 niet voor terugkeer naar de goudstandaard?

De toenmalige president Reagan was een supporter van de gouden standaard. En dat hij bewees over voldoende monetaire historische kennis te beschikken toont zijn uitspraak: 'Geen volk heeft ooit een fiat (ongedekt) geldsysteem overleefd, een geldsysteem dat niet door edele metalen werd ondersteund.'

Hij liet zelfs een pro-goudreclamespotje opnemen tijdens zijn verkiezingscampagne eind jaren zeventig. Zijn adviseur, de monetarist Milton Friedman adviseerde hem echter om dit niet uit te zenden. Reagan's uitspraken waren overigens destijds niet bijzonder radicaal aangezien de dollar-goudkoppeling pas in 1971 verbroken werd. In dit licht is het ook niet meer dan begrijpelijk dat de kersverse president in 1981 nog een commissie aanstelde die moest onderzoeken of de VS moest terug keren naar de gouden standaard. Opnieuw wonnen de monetaristen. Ron Paul, in 2012 nog presidentskandidaat voor de Republikeinen, was ook lid van deze commissie en publiceerde samen met een mede-commissielid zelfs een eigen rapport, getiteld 'The Case for Gold'.²⁶

President Ronald Reagan volgde Friedman en besloot niet terug te keren naar de goudstandaard. Probleem was echter dat de dollar als gevolg van de ontkoppeling enorm in waarde was gedaald en op de een of andere manier weer een sterke munt moest worden. Steeds meer beleggers (en landen) zochten hun toevlucht in goud en elke verkochte ounce kon feitelijk geïnterpreteerd worden als een stem tegen de dollar. Goud werd daarom tot monetaire staatsvijand nummer 1 verklaard.

²⁵ <http://www.federalreserve.gov/monetarypolicy/files/FOMC19780321meeting.p...>

²⁶ <http://www.forbes.com/sites/richdanker/2011/02/14/reagans-monetary-history/>

Om de inflatie te bestrijden en de dollar weer aantrekkelijk te maken verhoogde Fed-baas Paul Volcker de rente in juni 1981 tot 20%. De goudprijs was mede hierdoor tot bijna \$900 gestegen. Tijdens een interview in 1984 gaf Volcker toe dat een 'vergissing' was geweest om de goudprijs niet 'onder controle te brengen door het verkopen van extra goud'.

Sindsdien heeft Amerika wereldwijd landen onder druk gezet uit om goudvoorraden te verkopen en goud volledig uit het monetaire systeem te bannen. Met succes, want het door de VS gecontroleerde IMF, waar alle landen bij zijn aangesloten, verbied zoals we al eerder concludeerden een directe koppeling tussen goud en papiergeld. En in ruil voor de Amerikaanse bescherming van Japan na de Tweede Wereldoorlog, moest de Japanse overheid zelfs garanderen geen goud meer te zullen kopen voor haar nationale reserves.²⁷

36 Wat gebeurde er in de jaren negentig?

Tijdens een Fed-bestuursbijeenkomst in mei 1993 werd opnieuw besproken dat het geforceerd laten dalen van de goudprijs grote gevolgen zou hebben voor de publieke opinie over de inflatie.²⁸ Ook werd gememoreerd dat als mensen twijfelen aan de waarde van ongedekt geld ze weleens hun toevlucht in goud zouden kunnen nemen. Een situatie die nu, bijna twintig jaar later, werkelijkheid is geworden. Voormalig Fed-voorzitter Alan Greenspan stelde tijdens de vergadering voor het eerst voor dat het Amerikaanse ministerie van financiën een klein deel van de Amerikaanse goudvoorraad zou moeten verkopen. De goudprijs zou hierop reageren en het grote publiek zou vervolgens daaraan afleiden dat de inflatie inderdaad lager bleef. De goudprijs zou daardoor niet langer de betrouwbare graadmeter zijn waarmee de mate van inflatie kon worden bepaald.

Het volgende verslag is veelzeggend:

R. ANGELL: 'The price of gold is largely determined by what people who do not have trust in fiat money system want to use for an escape out of any currency, and they want to gain security through owning gold.'

²⁷ Hierdoor bestaat de Japanse nationale reserve maar voor 1,8% uit goud, terwijl de VS zelf maar liefst 58% van de reserves in goud aanhoudt.

²⁸ <http://www.federalreserve.gov/monetarypolicy/files/FOMC19930518meeting.p...>

ALAN GREENSPAN: 'I have one other issue I'd like to throw on the table. I hesitate to do it, but let me tell you some of the issues that are involved here. If we are dealing with psychology, then the thermometers one uses to measure it have an effect. I was raising the question on the side with Governor Mullins of what would happen if the Treasury sold a little gold in this market. There's an interesting question here because if the gold price broke in that context, the thermometer would not be just a measuring tool. It would basically affect the underlying psychology.'

37 Maar de VS mocht formeel toch geen goud verkopen?

Omdat het Amerikaanse Ministerie van Financiën wettelijk geen goud mocht verkopen werd in 1995 besloten om te onderzoeken of het mogelijk was een speciale constructie op te zetten waarmee zogehete 'gold-swaps' goud op de markt te kunnen brengen en gebruik te maken van de goudvoorraden van de Westerse centrale banken. Als de Fed de centrale bankiers duidelijk kon maken dat goud niet meer interessant en winstgevend was, konden grote partijen uit de kluizen op de markt worden gedumpt, om zo de prijs laag te houden. Inmiddels hebben er de afgelopen jaren vele 'gold-swaps' met een groot aantal landen plaatsgevonden.

Centrale banken zoals onze eigen Nederlandsche Bank 'leenden' op papier grote hoeveelheden goud uit aan de VS, die deze vervolgens op de markt dumpten. Op deze manier werden eind jaren negentig grote enorme hoeveelheden goud verkocht. Het ging hierbij naar schatting om 500-1000 ton fysiek goud per jaar in een markt die slechts 4000 ton totaal bedraagt.

De mogelijkheid van het grootschalig lenen van goud afkomstig van westerse centrale banken werd in 1998 bevestigd door Alan Greenspan. Tijdens een hoorzitting voor het Amerikaanse Congres verklaarde hij: 'Centrale banken staan klaar om voldoende goud uit te lenen als de goudprijs sterk gaat stijgen.'²⁹

38 DNB heeft de VS dus geholpen met het dumpen van 1000 ton goud?

Waar Jelle Zijlstra eind jaren zestig de Amerikanen nog aan hun goudbelofte uit 1944 hield en goud uit de kluizen van Fort Knox liet halen, liep zijn opvolger Wim Duisenberg juist in de pas met de Amerikanen door steeds meer

²⁹ United States of America Congressional Records

van ons goud te verkopen.³⁰ Waar Nederland begin jaren zeventig nog over 1600 ton goud kon beschikken is er nu 1000 ton minder voorradig.

Volgens DNB-president Klaas Knot ligt nog maar 10% van de huidige voorraad van 600 ton in de kelders van het DNB-hoofdkantoor op het Frederiksplein.³¹ (Dat is zelfs maar 3,75% van de oorspronkelijke 1600 ton.)

Naast een groot deel van onze goudvoorraad in New York ligt er ook een deel bij Canadese Centrale Bank in Ottawa, niet toevallig de plek waar de Nederlandse Koninklijke Familie in de Tweede Wereldoorlog verbleef. Een ander deel ligt bij de BIS³² in Bazel, die de afgelopen eeuw ook een zeer bedenkelijk rol heeft gespeeld in de strijd om goud. Zo is na de Tweede Wereldoorlog overtuigend aangetoond dat de BIS als een soort huisbankier van de Nazi's heeft geholpen om geroofd goud wit te wassen.³³

Sinds 2009 halen steeds meer landen, waaronder China en Venezuela, hun goud langzaam weg uit New York en Londen om het in hun eigen kluizen veilig te stellen.³⁴

De Amerikaanse goudkenner en Wall Street-veteraan James Richards waarschuwt in zijn boek *Currency Wars* dat de VS zich in de toekomst wellicht genoodzaakt zien om het Europese goud dat bij de Fed in New York ligt te 'confisqueren' om tijdens een dollarpaniek een nieuwe, door goud gedekte dollar te introduceren.³⁵

39 Waarom waardeert de VS goud niet tegen een gewone marktprijs?

De VS heeft net als het IMF haar goud nog tegen \$35 per ounce in de boeken staan en gaat daarmee voorbij aan het feit dat inmiddels vijftig keer meer waard is geworden. Vreemd, aangezien de ECB elk kwartaal haar goudbezit tegen de dan geldende goudprijs in de boeken zet. Het verschil in boekhoudkundige waardering is te verklaren door het feit dat de Amerikanen goud het liefst blijven zien als een metaal met relatief weinig waarde. Het waarderen van de goudvoorraad mark-to-market zou betekenen dat ze toegeven hoezeer de dollar in waarde is gedaald sinds de ontkoppeling van goud. Maar

³⁰ Opvallend genoeg beschikken de Amerikanen volgens eigen opgave nog al hun goudvoorraden van 8133 ton.

³¹ Uitzending Nieuwsuur, 6-1-2012

³² Bank of International Settlements, het overlegorgaan en de 'moeder der centrale banken'.

³³ Eén van de grote krachten achter de BIS in Bazel in de jaren dertig was Halma Schacht, de centrale bankier van Nazi-Duitsland.

³⁴ www.marketwatch.com/story/hong-kong-recalls-gold-reserves-from-london-2009-09-03

³⁵ Tien oude dollars zouden dan recht geven op een nieuwe door goud gedekte dollar.

dit betekent niet dat de VS nooit twijfelen aan haar beleid. Zo werd in 1995 als aanpak van de torenhoge Amerikaanse staatsschuld voorgesteld om de eigen goudvoorraad te revalueren.³⁶ Door de eigen goudvoorraad, officieel ruim 8000 ton tegen marktwaarde op de balans te zetten wordt een paar honderd miljard aan waarde toegevoegd.

40 Westerse goudverkopen zijn dus gebruikt om de dollar te ondersteunen?

De centrale bank van Australië heeft in 2003 bevestigd dat de goudreserves van haar centrale bank vooral worden gebruikt worden om de goudprijs onder controle te krijgen. In haar jaarverslag schreef de nationale bank dat 'Foreign currency reserve assets and gold are held primarily to support intervention in the foreign exchange market.'³⁷

Ook topfunctionaris William R. White van de 'Bank of International Settlements' in Bazel bevestigde dit bericht tijdens de conferentie in 2005. White vertelde er dat er zijn inziens vijf belangrijke taken zijn voor centrale banken. Een daarvan is het beïnvloeden van de prijzen van goud en andere valuta wanneer bankiers dit nuttig achten. 'The provision of international credits and joint efforts to influence asset prices (especially gold and foreign exchange) in circumstances where this might be thought useful.'³⁸

De jaarverslagen van De Nederlandsche Bank bevestigen deze praktijken. Waar in de jaren tachtig nog gewoon melding werd gemaakt van de post 'Goud' op de balans, staat er de afgelopen jaren duidelijk vermeld dat het gaat om 'Goud en goudvorderingen'. Deze goudvorderingen hebben duidelijk betrekking op eerder genoemde 'gold-swaps'. Het probleem is jammer genoeg dat vrijwel alle westerse banken op deze manier een belangrijk deel van hun goudvoorraad hebben uitgeleend, en het voor hen onmogelijk is geworden om hun uitgeleende goud ooit weer terug te krijgen.

Door het uitlenen van goud is sprake van een dubbeltelling van de goudvoorraden aangezien kopers dit goud ook als bezitting rapporteren. Het IMF heeft bevestigd dat het centrale banken heeft toegestaan uitgeleend goud gewoon op de balans te laten staan. Als gevolg van deze dubbeltelling

³⁶ <http://www.federalreserve.gov/monetarypolicy/files/FOMC19950706meeting.p...>

³⁷ <http://www.rba.gov.au/publications/annual-reports/rba/2003/pdf/2003-report.pdf>

³⁸ <http://www.gata.org/node/4279>

is naar schatting de helft van de van de 30.000 ton aan totale goudvoorraad van de Westerse centrale banken feitelijk al verkocht.

41 Nog meer Nederlandse voorbeelden van de strijd tegen goud?

De strijd van centrale bankiers tegen goud bereikte een nieuw dieptepunt toen onze eigen Nederlandse Bank in 2011 via de rechter eiste dat het Pensioenfonds Verenigde Glasfabrieken haar fysieke goudpositie, die rond 2008 was opgebouwd, moest verkopen.

Het kleine pensioenfonds wilde zich indekken tegen de economische fall-out van de kredietcrisis en had 13% van haar geld geïnvesteerd in fysiek goud, een van weinige assets die sinds 2003 wel elk jaar gemiddeld vijftien procent winst opleverde. Volgens DNB was er sprake van een te groot risico. Nimmer trok DNB aan de bel om te eisen dat institutionele beleggers teveel subprime of Griekse obligaties in bezit hadden. Deze veelzeggende actie van DNB, die wereldwijd de aandacht trok, is een van de vele aanwijzingen dat centrale bankiers ver willen gaan om de onvermijdelijke vlucht uit papier naar edelmetaal tegen te gaan.

Een ander voorbeeld komen we tegen in de wereld van de beleggingsfondsen. Wie wil opereren onder een zogenaamde internationale UCITT vergunning, waarmee wereldwijd participanten kunnen worden aangetrokken, mag niet in goud (gerelateerde) beleggingen actief zijn. Dit blijkt de enige uitzondering te zijn.³⁹ Extra opvallend nu het hoofd research van de Chinese centrale bank heeft gezegd dat goud is overgebleven als de enige echte veilige haven.⁴⁰

42 Wie kopen op het moment grootschalig goud?

Voorals Aziatische centrale banken (China, India, Rusland, Thailand) kopen grootschalig goud op. Europese landen kopen zoals eerder gezegd geen goud op maar zijn onder internationale druk wel gestopt met het verkopen van goud op grote schaal.

Doordat China geen melding maakt van goudaankopen door de eigen centrale bank horen analisten vaak pas jaren later dat de goudreserves zijn

³⁹ www.etfsecurities.com%2Ffund%2Fetfs_fund_gold_gb_en.asp&ei=lZIET6bNIsjs-gaLx-SsAQ&usg=AFQjCNGr9EDiDyK3VkeRLx8vUOCa30wEfQ&sig2=F7AU6ssoLWne7BixK0MNQg

⁴⁰ <http://www.forbes.com/sites/afontevetecchia/2011/12/27/chinas-central-bank-clamps-down-on-gold-the-only-safe-haven-left/>

gestegen. Zo bleek de centrale goudvoorraad in 2009 opeens te zijn verdubbeld tot boven de 1000 ton.⁴¹ De Chinese autoriteiten promoten in tegenstelling tot hun westerse collega's het investeren in goud en zilver.⁴² Zo wordt via de staatstelevisie getoond hoe er eenvoudig fysiek edelmetaal kan worden aangeschaft.

De westerse 'gouddumping' werd trouwens in 1999 deels aan banden gelegd als gevolg van hevig protest uit Afrikaanse goudproducerende landen. Door de plotselinge overvloed van goud op de markt bleef de prijs in de jaren negentig maar dalen.

Vooraf veel Afrikaanse landen onder de Sahel-zone waren hiervan het slachtoffer. De goudwinning dreigde door de lage prijzen onrendabel te worden. Om een einde aan deze gouddumping te maken, ging een Zuid-Afrikaanse delegatie in 1999 op reis langs Europese hoofdsteden. Hun noodkreet om te stoppen met het dumpen van goud leidde tot het Washington Agreement van 1999. Hierin werd vastgelegd dat de westerse landen niet meer dan 500 ton goud per jaar mochten verkopen en tijdens de vijfjarige duur van de overeenkomst in totaal niet meer dan 2000 ton. In dat jaar maakte de Britse oud-premier Gordon Brown zich als minister van Financiën onsterfelijk door een groot deel van de Britse goudvoorraad op het dieptepunt van de goudmarkt tegen 250 dollar per ounce te verkopen. Volgens hardnekkige geruchten wilde hij proberen om de goudmarkt knock-out te slaan door de prijs onder de productiekosten te laten dalen. Sindsdien is de goudprijs enorm gestegen en is goud hard op weg een even populaire status te krijgen als begin jaren tachtig.

43 Hebben goudproducenten ook meegewerkt aan deze manipulatie van de goudmarkt?

Dat centrale banken hebben in hun strijd om de goudprijs onder controle te houden ook bepaalde 'bevriende' goudmijnen gebruikt. Dit blijkt onder meer uit de rechtszaak die in 2003 door goudhandelaar Blankhart tegen producent Barrick Gold Corporation en JPMorganChase werd aangespannen wegens het manipuleren van de goudprijs. Barrick verklaarde in opdracht van de Federal Reserve actief te zijn.

⁴¹ http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/language/wordsinthenews/2009/04/090501_witn_china_gold.shtml

⁴² <http://rare-panda-coins.blogspot.nl/2009/09/chinese-tv-promotes-gold-and-silver.html>

Het bedrijf leende op verzoek van de Fed goud van centrale banken, om dit geleende goud vervolgens te verkopen op de vrije goudmarkt.⁴³ Heel toevallig bleek oud-president Bush sr. midden in de jaren negentig als adviseur voor Barrick te hebben gewerkt.⁴⁴ Ter verdediging voerde het bedrijf het argument aan dat het als een soort agent namens centrale banken actief was geweest. Door middel van een ingewikkelde hedge-constructie gebruikte Barrick haar eigen toekomstige productie als onderpand om direct grote hoeveelheden goud op de markt te kunnen brengen. Hierdoor werd het kunstmatig goudaanbod van westerse centrale banken afkomstig uit de gold-swaps dus feitelijk witgewassen en in de vorm van nieuw gedolven Barrick goud op de markt gebracht.

44 En was ik tegenwoordig de kern van de prijsmanipulatie?

De prijsvorming van goud en zilver komt tegenwoordig vooral tot stand door de bijna 24-uurs handel in termijncontracten op de COMEX/GLOBEX markten, waarbij edelmetalen feitelijk alleen op papier wordt aan- en verkocht. Aangezien 99 van de 100 transacties speculanten betreft die geen fysieke levering nastreven en genoeg nemen met papieren winsten kan de markt eenvoudig worden gemanipuleerd door op papier grote hoeveelheden edelmetaal aan te bieden.

De partij met de diepste zakken (lees Fed/Wall Street) kan dus vrij eenvoudig bewegingen in gang zetten. Een regelmatig terugkerend verschijnsel is het feit dat een aantal grote Amerikaanse marktpartijen gelijktijdig al hun kooporders wegtrekken en de markt beginnen te bombarderen met een stroom verkooporders. Een dergelijke aanval duurt in veel gevallen een dag of drie waarbij veel speculanten uit de markt worden gepest. Zo lukte het de zilverprijs met 35% te laten dalen binnen drie dagen in september 2011.

Een mooi praktijkvoorbeeld was de daling op 1 mei dat jaar. De vrijdag ervoor had de zilverprijs een recordstand van ruim \$50 bereikt. De aanval werd ingezet een paar minuten na middernacht toen de futurehandel in goud, zilver op de digitale termijnmarkten begon. Het is het moment waarop in Australië de handelsweek begint, nadat deze het hele weekend heeft stil gelegen. Maar in het belangrijkste financiële centrum van Azië, Hong Kong,

⁴³ <http://www.gata.org/files/BarrickConfessionMotionToDismiss.pdf>

⁴⁴ <http://www.barrick.com/CorporateResponsibility/KeyTopics/PascuaLama/BarrickRespondbrotoChainEmail/default.aspx>

is het dan nog vijf uur in de ochtend. De handel was op dat moment van de dag dus extreem dun met zeer lage volumes. Daarnaast zou op maandag zowel de Japanse and Engelse financiële markten dicht blijven vanwege een feestdag. De normale dunne markt was nu dus extreem dun. Vanuit het niets werd de markt overspoeld met (digitale) verkooporders. Duizenden en duizenden contracten van elk 5000 ounce werden in enkele minuten gedumpt. Een normale verkoper zou nooit op deze manier verkopen aangezien je hiermee de prijs in korte tijd sterk laat dalen en je dus nooit de beste prijs voor je posities krijgt. Deze verkoopstrategie gebruik je alleen om de prijs onderuit te halen.

45 Waarom zijn er geen onderzoeken naar dit soort marktmanipulaties?

De Amerikaanse analist Ted Butler probeerde de Amerikaanse toezichthouder CFTC (U.S. Commodity Futures Trading Commission) meer dan tien jaar lang te bewegen deze verdachte bewegingen te onderzoeken. Na jarenlang klachten, petitie's en verzoeken tot onderzoek genegeerd te hebben werd uiteindelijk in 2004 na een kort onderzoek door de CFTC geconcludeerd dat het niet logisch was te veronderstellen dat er sprake was van marktmanipulatie.⁴⁵

Omdat de klachten bleven binnenstromen heeft de toezichthouder pas in 2008 een groot onderzoek opgestart. Drie jaar later meldde de CFTC dat er vermoedens zijn van 'frauduleuze pogingen om op slinkse wijze controle' over de zilvermarkt te krijgen. Op het moment van schrijven was dat onderzoek nog steeds niet afgerond. Een van de bestuursleden heeft inmiddels laten weten dat er sprake is geweest van 'verschillende pogingen' de markt te manipuleren en dat de CFTC-onderzoek uitvoert bij JP Morgan en HSBC.^{46 47} Deze twee banken waren op een gegeven moment verantwoordelijk waren voor circa 70% van alle 'shortposities' in de zilvermarkt. Er blijkt geen grondstoffenmarkt te bestaan met zoveel uitstaande shortposities als de goud- en zilvermarkt.

Daarnaast heeft de Duitse analist Dimitri Speck aangetoond dat de gemiddelde goudprijs van alle afzonderlijke dagelijkse (intraday) tussen maart 2006 en maart 2010 in de New Yorkse handelsuren significant is gedaald. Het is een duidelijke indicatie dat de prijs naar beneden wordt

⁴⁵ http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CB0QFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.cftc.gov%2FMarketReports%2FEconomicAnalysis%2Fsilverfuturesmarketreport0508&ei=r2QFT6vrBcbDhAesoPjgCw&usq=AFQjCNH6bD7DQP_xvf6wjJrrQAjEKhKgMw&sig2=c9IUWA7J06fkffio5XurNg

⁴⁶ <http://seekingalpha.com/article/234051-cftc-investigates-jpmorgan-hsbc-silver-market-manipulation-may-have-kept-prices-down>

⁴⁷ <http://www.bloomberg.com/news/2010-10-26/silver-market-faced-fraudulent-efforts-to-control-price-chilton-says.html>

gemanipuleerd in de Amerikaanse markt. Inmiddels hebben verschillende beleggers een zogenaamde 'class-action suit' aangespannen tegen HSBC en JP Morgan.

Waarschijnlijk in een poging de CFTC minder slagvaardig te laten optreden werd in 2012 door Washington voorgesteld het budget voor de toezichthouder te halveren.

46 Een dergelijk complot kan toch niet bestaan zonder klokkenluiders?

Eind 2009 vertelde een ex-zilverhandelaar Andrew Maguire tijdens een hoorzitting van toezichthouder CFTC hoe hij de afgelopen jaren getuige was geweest van geplande aanvallen op de zilverprijs.⁴⁸ Andrew Maguire hoorde hoe collega's van JPMorganChase op zaten te scheppen dat ze de goud en zilvermarkten manipuleerden en dat ze daar veel geld mee verdienden. Maguire vertelde dat deze spelletjes vooral worden uitgehaald rond dagen met optie-expiraties en wanneer er belangrijk economisch nieuws bekend werd gemaakt. In februari 2009 waarschuwde Maguire de CFTC over een op handen zijnde aanval. Hij beschreef in detail hoe goud en zilver zouden worden aangevallen, precies op het moment waarop de belangrijke arbeidsmarktcijfers bekend zouden worden gemaakt. De aanval geschiedde precies zoals Maguire had voorspeld.

⁴⁸ <http://www.youtube.com/watch?v=e9bU0r6JP4s>

In bijlage I vindt u een bloemlezing van de mails van Maguire aan de CFTC ⁴⁹

47 Maar waarom weten we hier dan niets van?

Zoals zo vaak hebben de massamedia alle berichten over deze koersorkestraties genegeerd of afgedaan als complottheorie. Dat kost een stuk minder tijd dan ze zelf te onderzoeken.

Maar toch heeft de bewijslast de laatste jaren geleid tot een flink aantal rapporten van niet de vooraanstaande banken en vermogensbeheerders;

⁴⁹ From: Andrew Maguire
Sent: Tuesday, January 26, 2010 12:51 PM
To: Ramirez, Eliud [CFTC]
Cc: Chilton, Bart [CFTC]
Subject: Silver today

Dear Mr. Ramirez:

I thought you might be interested in looking into the silver trading today. It was a good example of how a single seller, when they hold such a concentrated position in the very small silver market, can instigate a selloff at will. These events trade to a regular pattern and we see orchestrated selling occur 100% of the time at options expiry, contract rollover, non-farm payrolls (no matter if the news is bullish or bearish), and in a lesser way at the daily silver fix.

From: Ramirez, Eliud [CFTC]
To: Andrew Maguire
Sent: Wednesday, January 27, 2010 4:04 PM
Subject: RE: Silver today

Mr. Maguire,
Thank you for this communication, and for taking the time to furnish the slides.

From: Andrew Maguire
To: Ramirez, Eliud [CFTC]
Cc: BChilton [CFTC]
Sent: Wednesday, February 03, 2010 3:18 PM

Thought it may be helpful to your investigation if I gave you the heads up for a manipulative event signaled for Friday, 5th Feb. The non-farm payrolls number will be announced at 8.30 ET. There will be one of two scenarios occurring, and both will result in silver (and gold) being taken down with a wave of short selling designed to take out obvious support levels and trip stops below. While I will no doubt be able to profit from this upcoming trade, it is an example of just how easy it is to manipulate a market if a concentrated position is allowed by a very small group of traders.

I am aware that physical buyers in large size are awaiting this event to scoop up as much 'discounted' gold and silver as possible. These are sophisticated entities, mainly foreign, who know how to play the short sellers and turn this paper gold into real delivered physical.

Kind regards,
Andrew T. Maguire

From: Andrew Maguire
To: Ramirez, Eliud [CFTC]
Cc: BChilton [CFTC]; GGensler [CFTC]
Sent: Friday, February 05, 2010 3:37 PM
Subject: Fw: Silver today

A final e-mail to confirm that the silver manipulation was a great success and played out EXACTLY to plan as predicted yesterday. How would this be possible if the silver market was not in the full control of the parties we discussed in our phone interview? I have honored my commitment not to publicize our discussions.

I hope you took note of how and who added the short sales (I certainly have a copy) and I am certain you will find it is the same concentrated shorts who have been in full control since JPM took over the Bear Stearns position.

- 1- De beroemde Canadese belegger Eric Sprott publiceerde al in 2004(!) een uitgebreide studie 'Not Free, Not Fair -- the Long-Term Manipulation of the Gold Price' waarin de manipulatie van de goudprijs werd besproken.⁵⁰
- 2- In 2006 publiceerde de Londense broker Cheuvreux, onderdeel van Credit Agricole, een rapport met betrekking tot het 'managen' van de goudprijs, onder de titel 'Remonetization of Gold: Start Hoarding'.⁵¹ De auteurs kwamen tot de conclusie dat westerse centrale banken, door het uitlenen van goud, nog maar de helft van de gemelde reserves van 30.000 ton bezitten.
- 3- Een jaar later kwam Citigroup met een eigen rapport 'Gold: Riding the Reflationary Rescue.' Hierin beschreef de bank dat de goudprijs veel last had van de centrale banken verkopen. Deze waren volgens Citigroup duidelijk bedoeld om een verdere stijging van de goudprijs te voorkomen.⁵²

48 Hoe kijken andere landen aan tegen goud?

President Poetin stuurde in 2005 een van zijn naaste medewerkers naar een Canadees GATA-congres waar alle aanwijzingen met betrekking tot de manipulatie van de goud en zilverprijzen tegen het licht werden gehouden. Bij deze bijeenkomst waren maar enkele tientallen mensen aanwezig. Vanaf de start van de kredietcrisis in 2007 heeft de Russische centrale bank haar goudaankopen zeer sterk opgeschroefd. Zo koopt het land al jaren vrijwel de gehele nationale productie op. Ook lieten leiders als Poetin en Medvedev zich fotograferen met gouden munten en baren in hun handen.⁵³

Grafiek

Poetin heeft al verschillende malen in duidelijke taal laten horen dat er een einde moet komen aan de al meer dan 50-jaar bestaande bevoordeling van de VS, als gevolg van het dollarstandaard.⁵⁴ Dat de VS dit zeer serieus neemt blijkt uit het scenario tijdens de eerste Amerikaanse 'economic war games' op het ministerie van defensie in 2010. Tijdens het 'spel' besloot

⁵⁰ Het rapport is helaas niet meer online te vinden

⁵¹ <http://www.gata.org/files/CheuvreuxGoldReport.pdf>

⁵² Rapport ook helaas niet meer online, Quote: "Gold undoubtedly faced headwinds this year from resurgent Central bank selling, which was clearly timed to cap the gold price."

⁵³ <http://www.runtogold.com/images/Putin-Gold-Bars.jpg>

⁵⁴ <http://www.cfr.org/us-strategy-and-politics/global-finance-regime/p20177>

Rusland een goudgedekte Roebel te introduceren en eiste het land dat hun olie alleen met deze nieuwe Roebel kon worden betaald.

49 En weten de Chinezen dit ook?

Ook China lijkt volledig op de hoogte lijkt te zijn over de achtergronden van de edelmetaalinterventies, getuige een uit een uitgelekte bericht van de Amerikaanse ambassade uit Peking, dat Wikileaks publiceerde.

Hierin valt te lezen dat;⁵⁵

'The U.S. and Europe have always suppressed the rising price of gold. They intend to weaken gold's function as an international reserve currency. They don't want to see other countries turning to gold reserves instead of the U.S. dollar or Euro. Therefore, suppressing the price of gold is very beneficial for the U.S. in maintaining the U.S. dollar's role as the international reserve currency.'

Westerse landen zullen de komende jaren steeds meer hun macht over de edelmetaalmarkten gaan verliezen nu landen als China, Rusland en India steeds meer goud accumuleren. China is inmiddels de grootste goudproducent ter wereld en koopt volgens kenners vrijwel alle lokale productie zelf op. Daarnaast zien we importen via Hong Kong steeds verder toenemen.

Grafiek

Daarnaast is het land actief om versneld enkele termijnmarkten te openen waarop volledig door fysiek goud gedekte termijncontracten kunnen worden verhandeld. Daarnaast azen steeds meer Chinese goudbedrijven op westerse goudbedrijven. Zo hebben we in 2011 een aantal miljardenovernames op dit gebied gezien.⁵⁶

50 Hoeveel goud is er al van West naar Oost verhuisd?

De VS probeert haar monetaire overwicht, met de dollar als wereldreservemunt, zo lang mogelijk in stand te houden en daarbij wordt politieke druk uitgeoefend op Europese landen om de dollar te ondersteunen

⁵⁵ <http://www.zerohedge.com/news/wikileaks-discloses-reasons-behind-chinas-shadow-gold-buying-spree>
⁵⁶ <http://www.chinamining.org/Investment/2011-11-17/1321494453d51433.html>

en de rol van goud te marginaliseren. Te allen tijde moet worden voorkomen dat spaarders en beleggers van papier naar goud overstappen. Het resultaat is dat een groot deel van de internationale goudvoorraad tussen 1195 en 2009 van west naar oost is 'verhuisd'.

Mutaties in goudvoorraden

Land	2000	2010*	Wijziging
Alle getallen zijn X 1000 KG goud			
Oost			
China	395	1054,1	+659,1
Rusland	384,4	726	+341,6
India	357,8	557,7	+199,9
Saoedi Arabië	143	322,9	+179,9
West			
ECB	747,4	501,4	-246
Frankrijk	3024,6	2435,4	-589,2
Verenigd Koninkrijk	487,5	310,3	-177,2
Nederland	911,8	612,5	-299,3

*Cijfers van September 2010

Bron: World Gold Council

51 **Waarom verboden de VS in de jaren dertig het prive-bezit van goud?**

Op 5 april 1933 maakte president Roosevelt gebruik van zijn speciale bevoegdheid, hem een maand eerder door het Congres gegeven, om Presidential Executive Order 6102 uit te vaardigen. In dit besluit stond dat het bij wet verboden was om goud, gouden munten of goudcertificaten te bezitten. Ook was het verboden om goud te exporteren onder daarmee betalingen te verrichten. Dit betekende overigens niet dat er van deur-tot-deur gecontroleerd werd of burgers goud bezaten. Verontrustend is wel dat deze wet formeel tot 1974 van kracht bleef.

Naast Presidential Executive Order 6102 presenteerde Roosevelt in maart 1933 zijn 'New Deal', het plan om de Amerikaanse economie weer uit het slop te trekken. Onderdeel van dit plan was de 'Gold Reserve Act' die eind januari 1934 in het Congres werd aangenomen. Door deze wet was de federale overheid gemachtigd om al het goud bij de Fed weg te halen en onder te brengen bij het Ministerie van Financiën. Dat was een tegenvaller voor de meeste Wall Street-bankiers die in 1913 niet alleen het monopolie op de

dollarcreatie van het Ministerie van Financiën hadden overgenomen, maar ook de gehele landelijke goudvoorraad.

Daarnaast devalueerde Roosevelt op 31 januari 1934 de waarde van de dollar met 69%, door de goudprijs te verhogen van \$20,67 naar \$35,00. Hierdoor werd de waarde van het goud dat de dag ervoor in het bezit van het ministerie van financiën was gekomen in een dag met bijna \$3 miljard verhoogd. En geen enkele inwoner van de VS kon daar officieel van meeprofiteren.